

Námsáætlun í samfélagsfræði (Landnám Íslands) haust 2021

Markmið samfélagsgreina er að stuðla að skilningi nemenda á mörgum þeim hugmyndum og hugsjónum sem liggja til grundvallar viðhorfum okkar til umhverfis, auðlinda, menningar og sögu. Samfélagsgreinar eiga sér grundvöll í þeirri skyldu hvers samfélags að fræða nemendur um gildi eins og jafnrétti, lýðræði, umhyggju og virðingu og þýðingu þessara gilda fyrir farsælt líf.

Unnið er með söguaðferðinni og er söguramminn Landnám Íslands notaður. Farið er í efni sem tengjast landnámi Íslands, daglegu lífi og lífnaðarháttum í Vestur-Noregi á seinni hluta 9. aldar. Teknir verða fyrir nokkrir sögufrægir landnámsmenn, skip og farangur þeirra. Kannað verður af hverju þeir fluttust frá Noregi, hvernig þeim tókst að rata til Íslands, hvað gæti gerst á leiðinni og hvers vegna. Einnig hvernig Ísland fékk nafnið sitt, trúarbrögð og lífið almennt í nýju landi. Verkefnið tengist einnig öðrum greinum eins og lestri og bókmenntum, ritun, textílmennt, framsögn og tjáningu

Samfélagsfræði					
Tímabil Haust 2021	Hæfniviðmið	Námsþættir/viðfan gsefni	Námnefni/kennslug ögn	Leiðir	Matsviðmið/náms mat
1. Áfangi Daglegt líf í Vestur-Noregi á seinni hluta 9. aldar	- lært að sýna virðing og sanngirni í samskiptum og samvinnu við aðra -vitað um uppruna sinn og hvaðan hann er kominn -tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu - tjáð þekkingu sína og viðhorf með fjölbreyttum hætti, einn og sér og í samstarfi við aðra	Landslag, líf og störf fólks, húsagerð, búskaparhættir, trjágróður, dýralíf, fæði,ferðamáti, stjórn málaástand og áhrif þess á fólkið í landinu	Söguramminn Landnám Íslands. Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land. Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn	Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að veggmynd Lesið heima í námsbók	Hópavinna Vinnubók Kynning Könnun Veggmynd og einstök verkefni
2. Áfangi Landnámsmenn á Íslandi	-gert sér grein fyrir upphafi Íslandsbyggðar og hvaða þættir höfðu áhrif á það	Landnámsmenn og fjölskyldur þeirra: Ingólfur Arnarson,	Söguramminn Landnám Íslands.	Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í	Hópavinna Vinnubók Kynning

	<p>-áttað sig á kynhlutverkum á nokkrum sviðum og hvernig þau mótast og breytast</p> <p>- gert sér grein fyrir margbreytileika fjölskyldna og hlutverkum innan þeirra</p> <p>- sett sig í spor persóna í sögunni, hugsun þeirra og hegðun</p>	<p>Auður djúpúðga, Helgi magri, Ingimundur gamli, Þórólfur mostrarskegg, Skalla-Grímur Kveldúlfsson, Ketilbjörn gamli Ketilsson</p>	<p>Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land. Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn</p>	<p>misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að veggmynd Lesið heima í námsbók</p>	<p>Könnun Veggmynd og einstök verkefni</p>
<p>3. Áfangi Skipið og farangur</p>	<p>-aflað sér upplýsinga um sögu og menningu Íslendinga á sem fjölbreytilegasta hátt</p>	<p>Langskip, knerrir, ferðamáti, hvernig á að rata, fæði og aðstæður á skipinu, farangur og atburðir á leiðinni</p>	<p>Söguramminn Landnám Íslands. Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land. Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn</p>	<p>Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að skipi, Lesið heima í námsbók</p>	<p>Hópavinna Vinnubók Kynning Könnun Veggmynd og einstök verkefni Heimalestur</p>
<p>4. Áfangi Nýja landið og lífhættir fólks</p>	<p>-gert sér grein fyrir hvernig landslag, gróðurfar og loftslag hefur áhrif á búsetu og lífsskilyrði manna.</p> <p>- vitað hvað varð til þess að menn settust að á Íslandi, hvernig þeim tókst að</p>	<p>Landslag, líf og störf fólks, húsagerð, búskaparhættir, trjágróður, dýralíf, fæði,ferðamáti, stjórn málaástand</p>	<p>Söguramminn Landnám Íslands. Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land.</p>	<p>Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að skipi,</p>	<p>Hópavinna Vinnubók Kynning Könnun Veggmynd og einstök verkefni</p>

	<p>aðlagast og það samfélag sem þeir mótuðu og að lokum hvaða áhrif þetta hefur á okkur sem Íslendinga í dag</p> <p>- lært að aðgerðir manna hafa afleiðingar og geti bent á leiðir til úrbóta</p>	og áhrif þess á fólkið í landinu	<p>Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn</p>	Lesið heima í námsbók	
5. Trúarbrögð	<p>-skilið tengsl náttúru, samfélags, trúar og lífsviðhorfa fyrr og nú</p> <p>- metið heimildir og ólík sjónarhorn um sögu og samtíð</p> <p>-rætt viðfangsefni sem snerta trú (ásatrú), lífsviðhorf og siðferði</p>	Helstu æsir í ásatrú, átrúnaður og einkenni hvers æsis fyrir sig	<p>Söguraminn Landnám Íslands. Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land. Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn</p>	Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að skipi, Lesið heima í námsbók	Hópavinna Vinnubók Kynning Könnun Veggmynd og einstök verkefni
6. Lok verkefnisins, mat og kynning Foreldravöld	-haft yfirsýn yfir verkefnið og geti tjáð sig um það	-allt sem fjallað hefur verið um	Gátlisti og allt sem hefur verið unnið í verkefninu Vinnubók, heimalestur og verkefni	Farið yfir öll gögn frá verkefninu, vinnubók, gátlista og námsbók, veljum atriði fyrir foreldravöld	Frammistaða í kynningum Próf miðað við gátlista og allt sem hefur verið fjallað um

Við vinnu þessarar námsáætlunar hefur verið tekið mið af Aðalnámskrá grunnskóla frá 2013

Brynja, Helga, Linda Brá.